

Aanvulling Niet-technische samenvatting

Beoordeling achteraf 20174004-BA

- 1 Algemene gegevens**
- 1.1 Titel van het project Onderzoek naar nieuwe vaccins tegen ziektes bij kippen.
- 2 Gebruik dieren**
- 2.1 Welke diersoorten zijn gebruikt? Er zijn kippen en muizen gebruikt.
- 2.2 Hoeveel dieren zijn gebruikt? 16.852 kippen en 6 muizen
- 2.3 Wat is het werkelijke ongerief dat de dieren hebben ondergaan? 13.654 kippen hebben licht ongerief ondergaan, 3.059 kippen hebben matig ongerief ondergaan en 139 kippen hebben ernstig ongerief ondergaan.
6 muizen hebben licht ongerief ondergaan.
- 3 Opbrengsten**
- 3.1 Wat zijn de belangrijkste opbrengsten van het project? Binnen dit project is gewerkt aan de ontdekking en de vroege ontwikkeling van nieuwe vaccins voor pluimvee.
- Er zijn nieuwe infectiemodellen ontwikkeld en bestaande modellen zijn verder doorontwikkeld waarmee er nieuwe inzichten in zowel virale, bacteriële en parasitaire ziekteverwerkers zijn verkregen. Waar mogelijk zijn deze inzichten gedeeld via publicatie in wetenschappelijke tijdschriften.
- Er is inzicht verkregen in de veiligheid en werkzaamheid van nieuwe kandidaat-vaccins. Voor een aantal deelprojecten is aangetoond dat het in principe mogelijk is om een vaccin tegen de ziekteverwekker te ontwikkelen. Op basis van deze bevindingen zijn meerdere kandidaat-vaccins naar de volgende fase van de ontwikkeling gegaan.
- Naast vaccinonderzoek is er ook voortgang geboekt op het gebied van vaccin productie op cellijnen i.p.v. op eieren of cellen direct afkomstig van embryo's.
- De opbrengsten van dit project zullen d.m.v. preventie en vermindering van ziekte bijdragen aan de gezondheid en het welzijn

van kippen op boerderijen over de hele wereld en tevens bijdragen aan de voedselveiligheid voor mensen.

4 Nieuwe inzichten

4.1 Zijn er nieuwe inzichten die kunnen leiden tot vervanging, vermindering en/of verfijning?

Het is belangrijk om het gebruik van dieren te blijven vervangen, verminderen en verfijnen in dierproeven gericht op het ontwikkelen van infectiemodellen, testen van de veiligheid en werkzaamheid, en t.b.v. de productie van biomaterialen voor testontwikkeling. De volgende inzichten zijn verkregen:

- Het is mogelijk gebleken om voor een aantal kwaliteitscontrole testen proefdiervrije testen te ontwikkelen t.b.v. de vrijgifte van vaccins. Dit draagt in de toekomst bij aan vervangen van proefdier gebruik.
- Een efficiënte samenwerking met externe partners zoals contract-onderzoeksorganisaties of universiteiten kan een belangrijke bijdrage leveren om de ontwikkeling van infectiemodellen te bespoedigen en het aantal dieren dat hiervoor nodig is te verminderen.
- Een aantal vaccin(kandidaten) kunnen d.m.v. minder voor het dier belastende toedieningsroutes, bijvoorbeeld al in het ei of later in drinkwater of spray of in het oog, worden gebruikt.
- Efficiënte samenwerking tussen projecten maakt het mogelijk om controlegroepen te delen en zo het aantal gebruikte dieren te verminderen.
- Aandacht voor verbetering van humane eindpunten en intensievere observaties van dieren draagt bij aan het verlagen van het ongerief voor de proefdieren. Deze lessen zijn tevens meegenomen bij de aanvraag van de vervolvergunning.
- Efficiënte en open discussie tussen de farmaceutische industrie en autoriteiten verantwoordelijk voor de vergunningverlening om vaccins op de markt te brengen, draagt bij aan vervanging, vermindering en verfijning van proefdierstudies.

5 In te vullen door CCD

Publicatie datum

15-02-2024

Nee